сприятиме підвищенню інформаційно-аналітичної функції обліку і стане основою прогнозування результатів впливу валютних коливань на результати діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України № 193 від 10.08.2000 р. зі змінами та доповненнями, редакція від 19.08.2014 р. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19.

2. Облік операцій в іноземній валюті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://firstconsulting.com.ua/articles/161-oblik-operatsii-v-inozemnii-valiuti-pryklady-ta-analiz-typovykh-pomylok.

3. Чим загрожують зміни валютного законодавства в 2018? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://audit-invest.com.ua/ua/articles/blog/chem-grozyat-izmeneniya-valyutnogo-zakonodatelstva-ukrainy-v-2018-godu.

4. Про валюту і валютні операції: Закон України № 2473-VIII від 22.06.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19.

5. Імпорт товарів та послуг: оподаткування та облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://1gl-vip.expertus.ua/document/16/23477/bss93e3177577.

Дем'янишина О. А. к. е. н, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ОБЛІК ВИТРАТ НА НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ З ВИГОДОЮ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА

Досить важливий і цінний для кожного суб'єкта господарювання та один із основних елементів успіху в будь-якій сфері діяльності – кваліфіковані кадри.

Пошук на ринку праці співробітника, який відповідає всім параметрам і підходить на ту чи іншу посаду, є більш складнішим завданням, ніж перепідготовка вже існуючих перспективних кадрів, це зрозуміли більшість роботодавців уже давно.

Норми чинного законодавства передбачають, що для професійної підготовки і підвищення кваліфікації своїх підлеглих власник або керівник має право взяти участь в організації індивідуального, бригадного, курсового та іншого виробничого навчання, що буде профінансоване за рахунок підприємства, установи чи організації, воно може бути формальне або неформальне [1].

Вище перелічені витрати у бухгалтерському обліку відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені і обліковуються лише за місцем основної роботи, що передбачено п. 7 П(С)БО 16.

Зазвичай, на практиці оплата здійснюється на протязі кількох звітних періодів, тому понесені витрати заносимо на рахунок 39 «Витрати майбутніх періодів» з їх списанням у відповідних періодах рівними частинами. Витрати на навчання та підвищення кваліфікації можуть бути включені до складу загальновиробничих (рах. 91), адміністративних витрат (рах. 92), витрат на збут (рах. 93), інших витрат (рах. 94) залежності від того, до якого підрозділу підприємства належить працівник [2].

У відповідності до Інструкції № 291 при обліку витрат на навчання та підвищення кваліфікації працівників, бухгалтерська служба повинна складати таку кореспонденцію рахунків [1]:

- за навчання (підвищення кваліфікації) перераховано попередню оплату

Дт 39 «Витрати майбутніх періодів»,

Кт 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;

- за наявності правильно оформленої податкової накладної, відображено податковий кредит з ПДВ

Дт 641 «Розрахунки за податками»,

Кт 644 «Податковий кредит»;

- частина перевищення щомісячної суми плати за навчання (підвищення кваліфікації) над неоподаткованою ПДФО сумою, відображено доходом як додаткове блага працівника

Дт 39 «Витрати майбутніх періодів»,

Кт 66 «Розрахунки за виплатами працівникам»;

- включено до складу витрат звітного періоду суму плати за навчання (підвищення кваліфікації) (щомісячно рівними частками протягом усього періоду)

Дт 91, 92, 93, 94 (відповідні витрати),

Кт 39 «Витрати майбутніх періодів» [1].

Якщо загальний дохід підприємства за попередній звітний період більший 20 млн. грн, то воно визначає базу обкладення податком на прибуток, (перше діє з січня 2015 року), орієнтуючись на фінансовий результат, порахований за даними бухгалтерського обліку, який коригується на різницю, встановлену згідно із Податковим кодексом, а решта підприємств – коригування не проводять. Відповідно до Податкового кодексу коригування фінансових результатів на суму вартості навчання працівників не передбачене. Можна зробити висновок, що усі підприємства незалежно від рівня доходу мають

право включити вартість навчання у витрати того звітного періоду, в якому вони були здійснені, але за умови обов'язкового їх документального підтвердження [3].

Відповідно до пп. 197.1.2 Податкового кодексу, навчальні заклади, які мають відповідну ліцензію, при наданні освітніх послуг, звільнені від обкладення ПДВ. Інформаційно-консультаційні послуги (проведення семінарів, тренінгів, консультування), які надаються, є базою оподаткування на загальних підставах і сплачують ПДВ за ставкою 20 % (п. 185.1 ПК), однак, згідно з п. 198.1 Податкового кодексу отримувач таких послуг може мати право на податковий кредит із податку на додану вартість.

Витрати на оплату навчання з професійної підготовки працівників та перепідготовки кадрів у вишах та установах, підвищення кваліфікації, не є базою для нарахування ЄСВ відповідно із п. 9 «Переліку», затвердженого постановою КМУ № 1170 від 22.12.10 р., тому вартість навчання не відображається у звіті з ЄСВ за формою додатка 4 до «Порядку», затвердженого наказом Мінфіну № 435 від 14.04.15 р.

Із вартості формального професійного навчання не сплачуються податок на доходи фізичних осіб і військовий збір, в таких випадках [4]:

1) дане навчання є підвищенням кваліфікації (перепідготовкою) працівників відповідно до умов законодавства (пп. 165.1.37 ПК);

2) сума, яку сплатить роботодавцем на користь українських вишів та ПТНЗ за навчання працівника, не буде перевищувати граничний розмір доходу, що дає можливість скористатися податковою соціальною пільгою (у 2018 році – 2470 грн) за кожний повний або неповний місць навчання (пп. 165.1.21 ПК), але при цьому обов'язковою умовою є підписання договору, згідно якого вигодонабувач повинен відпрацювати на підприємстві протягом 3 років.

Однак, відповідно із чинним законодавством, якщо частина вартості, перевищує граничну суму, то ця частина вартості навчання, обкладається податком на доходи фізичних осіб на загальних умовах за ставкою 18 % та військовим збором за ставкою 1,5 %. За цих умов [3]:

- вартість отримання освітніх послуг кваліфікується як додаткове благо відповідно до пп. 164.2.17 Податкового кодексу і обкладається ПДФО, при розрахунку застосовується натуральний коефіцієнт у розмірі 1,21951;

- натуральний коефіцієнт не застосовується (лист ДФС від 08.09.14 р. № 3095/6/99-99-17-03-03-15) для обкладання військовим збором, тому базою оподаткування є вартість отриманих освітніх послуг.

Як і будь-яка операція, що стосується працівника, неоподатковувана частина вартості навчання відображається у податковому розрахунку за формою 1ДФ з ознакою доходу «145», а оподатковувана – з кодом «126» (з

урахуванням натурального коефіцієнта) у періоді, в якому була здійснена оплата по факту та вартість підвищення кваліфікації (перепідготовки) працівників відповідно до законодавства, – з кодом «158» [3].

Якщо навчання власних працівників проводиться неформально, тобто, самим роботодавцем, то фактично витрати на таке навчання будуть включати лише заробітну плату наставників та нарахований на неї ЄСВ. Тому не виникає бази обкладення податком на додану вартість, ПДФО і військовим збором [4].

Отже, сума, сплачена підприємством будь-якої організаційно-правової форми господарювання на користь вітчизняних вищих та професійно-технічних навчальних закладів за здобуття освіти, підготовку чи перепідготовку працівника, не враховується до загального місячного або річного оподатковуваного доходу платника податку, якщо вона не перевищує трикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на даний момент часу за кожний повний або неповний місяць навчання, підготовки чи перепідготовки.

Відповідно до змін у законодавстві, які відбулись у 2018 році, податком на доходи фізичних осіб не обкладається сума, що становить 11 169 грн за повний або неповний місяць навчання, при перевищенні зазначена сума, оподатковується ПДФО і військовим збором на загальних підставах, але не є об’єктом оподаткування ЄСВ.

Список використаних джерел:

1. Витрати на навчання працівників підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/4114.

2. Навчання працівників підприємства: важливі аспекти обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link/DG160456.html.

3. Навчання працівників за рахунок підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://utekaua/ua/publication/commerce-12-nalogi-i-otchetnost-10-obuchenie-rabotnikov-za-schet-predpriyatiya.

4. Як оподаткувати витрати на навчання працівників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://1gl-vip.expertus.ua/?utm_source=golovbukh.ua&utm_medium=refer&utm_campaign=BPN_aktyvatsiya_demo#/document/86/5765.

5. Чирва О. Г. Стратегічне партнерство влади, освіти та бізнесу в Україні / О. Г. Чирва // Сталий розвиток 2030 : економічна, соціальна, екологічна та політична складові» : матеріали доповідей міжнародної міждисциплінарної конференції (Грузія, Тбілісі, 2017). – Тбілісі – Львів, 2017. – С. 124-126.

Кучеренко О. С., студентка
Науковий керівник: Дем'янишина О. А. к. е. н, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Бухгалтерський облік - надзвичайно важлива складова економічного життя країни. Регулювання бухгалтерського обліку було запроваджено для захисту інтересів користувачів та створення єдиних правил ведення обліку та його удосконалення.

Відповідно із ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», бухгалтерський облік – це упорядкована система виявлення, накопичення, узагальнення, зберігання, реєстрація та надання інформації про діяльність юридичної особи зацікавленим користувачам для використання її при прийняті управлінських рішень. Ця інформація повинна бути достовірною, повною та неупередженою. Ще ця інформація повинна відповідати певним характеристикам, таким як: правдивість; нейтральність; доречність; суттєвість; зіставність; узгодженість [1].

Сучасна система регулювання бухгалтерського обліку України була запозичена з часів планової економіки і її методи залишалися адміністративними. Це й потребувало реформування. Але проведення реформ, на думку багатьох дослідників цього питання, не дало достатнього ефекту.

В сучасній системі бухгалтерського обліку за останні десятків років виникли деякі проблеми, які не забезпечують створення і подання інформації.

Ця ситуація виникає через недотримання законодавчих вимог щодо гармонізації національних стандартів бухгалтерського обліку з міжнародними. Вирішення цих проблем вбачається у переході до загальновизнаних принципів, методів і припущень бухгалтерського обліку [2].

Метою правового регулювання бухгалтерського обліку є забезпечення доступу всіх зацікавлених користувачів до інформації, що міститься у фінансовій звітності, яка дає об'єктивну картину фінансового стану та результатів діяльності суб'єкта господарювання [3].

Головною проблемою є інститути регулювання. Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (прийнятий 16 липня 1999 р.) немає чіткого визначення суб'єкта, за яким би була визначена відповідальність за стан бухгалтерського обліку [4].

Визначає методологію бухгалтерського обліку та звітності Міністерство